BASIN BÜLTENİ

5 Ağustos 2026 · Kamuoyuna ve Basına Duyurulur

Sanal Kuşatma ve Medya Krizi:

Dijital Tehditler, Ekranın Kurtuluşu ve Çözüm Yolları Raporu Yarın Kamuoyuna Tanıtılıyor

Maarif Platformu, Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) İstanbul Şubesi, Tekden Film, Uluslararası Sinema Derneğinin ortak katkılarıyla hazırlanan **"Sanal Kuşatma ve Medya Krizi: Dijital Tehditler, Ekranın Kurtuluşu ve Çözüm Yolları"** başlıklı kapsamlı rapor, yarın (5 Ağustos 2026, Çarşamba, saat 11.00) Türkiye Yazarlar Birliği İstanbul Şubesi Başkanlığı'nda (Sultanahmet) düzenlenecek basın toplantısıyla kamuoyuna tanıtılacaktır.

Alanında uzman akademisyen, yönetmen ve sanatçı ve medya uzmanlarından oluşan geniş bir katkı kurulunun hazırladığı rapor, dijital medyanın halkımız üzerindeki çok yönlü etkilerini; aile kurumu, doğal yaşam biçimleri, üretim kültürü ve çocukların oyun/şiddet örüntüleri üzerinden ele almaktadır.

Raporun Öne Çıkan Başlıca Tespitleri

Aile ve evlilik üzerindeki tahribat: Rapor, medya içeriklerinde bireysel özgürlük ve kişisel mutluluk temalarının yoğunlaşmasının, aile, dayanışma ve ortak sorumluluk gibi kavramları ikinci plana ittiğini; bu eğilimin boşanma oranlarındaki artış, doğurganlık hızındaki düşüş ve evliliklerin giderek gecikmesi gibi göstergelerle birlikte okunması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Doğal hayattan kopuş ve makineleşme: Rapor, toplumun köyden kente, üretimden tüketime doğru hızlanan dönüşümüne dikkat çekmekte; hayvancılık ve tarımsal üretimin gerilemesi karşısında tüketim kültürünün öne çıkmasını, insanın kendi toprağına ve emeğine yabancılaşmasının somut bir görüntüsü olarak değerlendirmektedir.

Çocuklarda şiddet ve oyunun dönüşümü: Rapor, ekran içeriklerinde normalleşen şiddetin çocuk oyunlarına sızdığına; daha yakın zamanda Urfa Siverek, Mersin ve Kahramanmaraş gibi farklı şehirlerden kamuoyuna yansıyan örneklerde görüldüğü üzere, çocukların geleneksel ve üretken oyun pratiklerinin yerini ekran kaynaklı şiddet içerikli taklit davranışlarına bırakmaya başladığına işaret etmektedir.

Üretimden tembelliğe, sahicilikten suniliğe: Rapor, üretim kültürünün zayıflamasıyla birlikte fiziksel etkinlikten uzaklaşan, hazırı tüketmeye alışan ve giderek "suni" bir yaşam biçimine sürüklenen bir nesil tablosuna dikkat çekmekte; bunun karşısına yerli, üretken ve doğayla barışık bir yaşam modelini önermektedir.

Toplantıda ayrıca raporun Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İletişim Başkanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na yönelik somut politika önerileri de kamuoyu ve basınla paylaşılacaktır.

Tanıtıma ve Basın toplantısına tüm basın mensupları davetlidir.

Rapora ulaşmak için tıklayınız. Sanal Kuşatma ve Medya Krizi: Dijital Tehditler, Ekranın Kurtuluşu ve Çözüm Yolları – Maarif Platformu

Sanal Kuşatma ve Medya Krizi: Dijital Tehditler, Ekranın Kurtuluşu ve Çözüm Yolları" Raporu Kamuoyunun Bilgisine Sunuldu – Maarif Platformu

Basın Toplantısı Bilgileri

Tarih: 5 Ağustos 2026, Çarşamba — Saat: 11.00

Yer: Türkiye Yazarlar Birliği İstanbul Şubesi Başkanlığı, Sultanahmet

Açık Adres: Sultan Ahmet Mahallesi, Divanyolu Caddesi, No: 6 (Kızlarağası Medresesi), 34122 Fatih / İstanbul

Konum / Tarif: *Sultanahmet ile Çemberlitaş arasında, Divanyolu Caddesi üzerinde yer almaktadır.*

Destekleyen Kurumlar

- Maarif Platformu
- Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) İstanbul Şubesi
- Tekden Film
- Uluslararası Sinema Derneği
- İstanbul Düşünce Enstitüsü
- İstanbul Stratejik Düşünce Eğitim Sağlık ve Araştırmalar Vakfı

Rapora Katkı Sunan Uzman, Akademisyen ve Sanatçılar

- Ahmet Kavlak (Doç. Dr., Iğdır Üniversitesi)
- Ahmet Kırkkılıç (Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi)
- Ali Öztürk (Prof. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)
- Dursun Ali Tokel (Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
- Gürkan Ergen (Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
- Kemal Tekden (Dr., Tekden Film)
- Mesut Uçakan (Yönetmen)
- Mahmut Bıyıklı (Türkiye Yazarlar Birliği İstanbul Şubesi Başkanı)
- Mehmet Nur Tuğluk (Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi)
- Mustafa Şatıroğlu (İDE/İSDAV Başkanı, Eğitimci, İş Adamı, Yönetici)
- Osman Çakmak (Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Maarif Platformu Başkanı)
- Nazif Tunç (Yönetmen)
- Sefa Saygılı (Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
- Taner Erol (Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
- Tahsin Gülhan (Yazar, Davranış Bilim Uzmanı)

Kamuoyuna ve basınımıza saygıyla duyurulur.

Basın Bültenine Ek Açıklama

Prof. Dr. Osman Çakmak · Maarif Platformu Başkanı

Bir binanın çatısı akıyorsa, çoğu zaman ilk yapılan şey çatıya çıkıp kiremitleri elden geçirmektir. Oysa usta bir mimar bilir ki, su bazen temelden sızar; çatıda gördüğünüz leke, aslında evin en alt katındaki bir çatlağın haberidir. Bugün elinizdeki bu raporu hazırlarken bizim de yaptığımız iş tam olarak buydu: çatıdaki lekeye değil, temeldeki çatlağa baktık.

Türkiye'de “ekran krizi”, “dijital bağımlılık”, “medyada şiddet” başlıklarıyla bugüne kadar pek çok rapor, pek çok panel, pek çok köşe yazısı kaleme alındı. Bunların çoğu kıymetli, çoğu samimi çabalardı. Ama itiraf edelim: çoğu, aynı çatıyı farklı renklerde boyamaktan öteye geçemedi. Bu rapor ise iddialı bir söz söylüyor — ve ben Maarif Platformu'nun başında bu iddiayı savunmaktan çekinmiyorum: Elinizdeki çalışma, meseleye önce “ne oluyor?” diye değil, “bu millet niçin var, insan niçin var, mektep niçin var?” diye, yani işin ontolojik köküne inerek bakan; alanında ilk defa bu kadar çok yönlü, bu kadar çok disiplini (eğitim, aile, din, sanat, medya, hukuk) aynı çatı altında buluşturan kapsamlı bir metindir.

Bunu tek başımıza söylemiyoruz elbette. Bu raporun arkasında, kürsüde onlarca yıl ders vermiş hocalarımız, kamerayla, kalemle, sahneyle ömür geçirmiş sanatçılarımız, sahada gencin, ailenin, öğretmenin nabzını tutan uzmanlarımız var. Onlarca insanın, aylarca süren emeğinin, tartışmasının, yeniden yazmasının eseri bu. Kolay lokma değil; herkesin masaya kendi disiplininin terazisini getirip, ortak bir dille konuşabilmesi gerekti. Bunu başardıklarını görmek, bir maarifçi olarak bana umut veriyor.

Bizim “maarif” dediğimiz şey, sadece müfredat, sadece ders saati değildir; bir milletin kendi evladına “sen kimsin, nereden geliyorsun, nereye gidiyorsun?” sorusunun cevabını verebilme kabiliyetidir. Bugün o cevabı çoğu zaman ekranlar veriyor — ve maalesef verdikleri cevap, çocuklarımızı kendi köklerine değil, başkasının kurgusuna bağlıyor. Bu raporun bütün derdi budur: mesele “ekranı kapatalım mı, açık mı bırakalım” meselesi değil; o ekranın arkasına kimin, hangi niyetle oturduğu meselesidir.

Sözü fazla uzatmadan şunu söyleyeyim: Bu rapor bir “itham” listesi değil, bir “davet” mektubudur. Ailesine, öğretmenine, sanatçısına, devlet adamına “hadi gel, bu işi birlikte, kökünden ve kalıcı biçimde çözelim” diyen bir davet. Maarif Platformu olarak, bu daveti çıkarmaktan onur duyuyoruz; şimdi sıra, bu daveti icabet edecek olan hepimizde.

Basın Bültenine Ek Açıklama

Mahmut Bıyıklı · Türkiye Yazarlar Birliği İstanbul Şubesi Başkanı

Bizim mesleğimizde bir söz vardır: “Kalem kırılır, ama bıraktığı iz kırılmaz.” Yazarlar Birliği olarak yıllardır bu izin peşindeyiz — kelimenin, sözün, hikâyenin bir milletin hafızasında ne kadar derin bir iz bıraktığının peşinde. Bugün sizlere tanıttığımız bu rapor da, aslında bir yazarın gözüyle bakılırsa, koskoca bir “hikâye meselesi”dir: Çocuklarımıza kim hikâye anlatıyor? Ekran mı, yoksa biz mi?

Doğrusunu isterseniz, bu soruyu kendi kendime sorduğumda biraz mahcup oluyorum. Çünkü bugün bir çocuğun günde ekrana bakma süresi, dedesinin dizinin dibinde masal dinlediği süreden kat kat fazla. Eskiden “bir varmış bir yokmuş” diye başlardı hikâyeler; şimdi “bir tıkla bir yokmuş” diye devam ediyor. Aradaki fark küçük gibi görünse de, aslında bir medeniyetin kendi evladına söz söyleme hakkını kime devrettiğinin göstergesi.

Türkiye Yazarlar Birliği olarak masada yer aldığımız bu çalışmayı özel kılan şey şudur: Bu rapor, meseleyi tek bir cepheden, mesela sadece “aile” ya da sadece “eğitim” ya da sadece “medya” penceresinden görmüyor; hepsini aynı sofraya oturtuyor. Ben otuz yılı aşkın bir süredir kalemle uğraşan biri olarak söyleyeyim: bu genişlikte, bu derinlikte, meseleyi kökünden — yani “bu insan niçin var, bu aile niçin dağılıyor, bu çocuk niçin başkasının kurgusunda avunuyor” sorusundan — ele alan bir çalışmaya nadiren rastladım. Emeği geçen her hocamıza, her sanatçı kardeşimize ayrı ayrı teşekkür borçluyuz; bu satırların arkasında aylarca süren tartışmalar, yeniden yazmalar, gecelerce süren müzakereler var.

Bir yazar için en büyük korku, sayfanın boş kalması değildir; sayfanın, sizin yerinize başkası tarafından, sizin haberiniz bile olmadan doldurulmasıdır. Bugün Türkiye'de tam olarak bu oluyor: çocuklarımızın zihin sayfasını biz doldurmuyoruz, algoritmalar dolduruyor. Bu raporun bize hatırlattığı en kıymetli şey de bu: o sayfayı geri almanın vakti geldi — ve bunu yasakla, korkuyla değil; daha güzel, daha güçlü, daha “bizim” hikâyeler anlatarak yapacağız.

Sözümü bir vecizeyle bitireyim: Bir milleti susturmak için kalemini kırmanıza gerek yok, ona başkasının kalemiyle yazdırmanız yeter. Bu raporla biz, kendi kalemimize, kendi mürekkebimize, kendi hikâyemize sahip çıkıyoruz. Türkiye Yazarlar Birliği olarak bu meydanda, bu davada, sonuna kadar varız.